

DE GLOBALA MÅLEN OCH HÅLLBART FISKE

Undervisningsmaterial

Återvinn mig

GLOBALA MÅLEN OCH HÅLLBART FISKE

 Hur är de Globala målen för hållbar utveckling utformade, och hur hör de ihop?

Årskurs 7-9

Ca 2-3 lektioner

I det här momentet undersöker eleverna vad som menas med begreppen hållbarhet och hållbar utveckling med utgångspunkt från hav och fiske. Med hjälp av de Globala målen för hållbar utveckling kan eleverna få en ökad förståelse för hur ekologiska frågor hänger ihop med sociala och ekonomiska frågeställningar.

Huvudsakliga ämnen som berörs

- Biologi
- Geografi
- Hem-och konsumentkunskap
- Samhällskunskap

Mål med övningen är att:

- Eleverna reflekterar över vad begreppen hållbart och hållbar utveckling kan betyda.
- Eleverna får ökad kunskap om vad kring begreppen hållbarhet och hållbar utveckling innebär, med fokus på hållbart fiske och hållbara hav.
- Eleverna får ökad kunskap om de Globala målen för hållbar utveckling och hur ekologiska, sociala och ekonomiska frågeställningar hänger ihop.

Mål kopplat till centralt innehåll:

- Använda kunskaper i biologi för att granska information, kommunicera och ta ställning i frågor som rör hälsa, naturbruk och ekologisk hållbarhet (bi)

- Aktuella samhällsfrågor som rör biologi (bi)
- Intressekonflikter om naturresurser, till exempel om tillgång till vatten och mark (ge)
- Värdera lösningar på olika miljö- och utvecklingsfrågor utifrån överväganden kring etik och hållbar utveckling(ge)
- Ställningstaganden vid val av varor och tjänster, till exempel vid inköp av kläder, livsmedel och resor utifrån perspektiven ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet (hkk)
- Analysera och kritiskt granska lokala, nationella och globala samhällsfrågor ur olika perspektiv (sh)
- Aktuella samhällsfrågor, hotbilder och konflikter i Sverige och världen FN:s syfte och huvudsakliga uppdrag, andra former av internationell konflikthantering och folkrätten i väpnade konflikter. (sh)

I denna övning finns starka kopplingar till de långsiktiga målen och skrivningar i kapitel 1 och 2 i Lgr 11.

Se en sammanställning av fler förslag på kopplingar i bilagan "Kopplingar till LGR 11".

Material:

- Powerpointpresentation "Hållbarhetsfoton"
- Utskrift av "Mål 14 med delmål"
- A3-utskrift av "De globala målen för hållbar utveckling"

Viktiga begrepp

- Hållbarhet/hållbar utveckling
- Ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet.
- Globala målen för hållbar utveckling

GLOBALA MÅLEN OCH HÅLLBART FISKE

Introduktion

Gå igenom bilderna i presentationen "Hållbarhetsfoton". Uppmuntra till reflektion kring begreppen hållbarhet och hållbar utveckling. Ibland är det enklare att börja med att börja med begreppet ohållbart eller ohållbar utveckling. Be eleverna identifiera vilka av bilderna som de kopplar till hållbarhet och på vilket sätt.

Låt sedan eleverna arbeta i grupper med frågorna nedan.

- *Vad betyder hållbarhet, hållbar utveckling/ohållbar utveckling?*
- *I vilka olika sammanhang hör du begreppet hållbar utveckling?*
- *Är något som påverkar ditt liv?*
- *Vad gör du som är hållbart/ohållbart?*
- *Handlar hållbarhet endast om miljön eller påverkar det andra aspekter i ditt eller andras liv?*
- *Vems ansvar är en hållbar utveckling?*
Belys gärna ansvaret på olika nivåer.

Låt eleverna dem skapa en tankekarta eller en lista på nyckelord över vad hållbarhet innebär för dem.

Uppmuntra eleverna att se begreppet hållbarhet från flera olika perspektiv som miljömässiga, ekonomiska och sociala. Vissa elever kanske uppger att de associerar hållbarhet med vissa produkter eller reklamer de har sett. Andra kanske hört ordet men inte helt förstår innebörden, eller kanske inte vet hur hållbarhetstermen kan appliceras i olika sammanhang.

Globala målen för hållbar utveckling

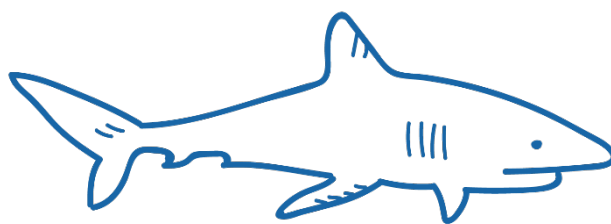
Här behöver du tillgång till "Mål 14 med delmål", utskrift eller online på storskärm.

2015 antogs de Globala målen för hållbar utveckling av världens ledare med fokus på 4 saker;

- **avskaffa extrem fattigdom**
- **minska ojämlikheter och orättvisor i världen**
- **främja fred och rättvisa**
- **lösa klimatkrisen.**

Det är 17 mål och 169 delmål och gäller till 2030. Globala målen är integrerade och odelbara. De har nummer, men inget enskilt mål prioriteras över det andra. Genom att ett mål uppfylls så förenklar det för att uppnå ett annat. Till exempel om fler får tillgång till rent vatten och sanitet, mål 6, så skapas bättre förutsättningar för människors hälsa, mål 3, genom förbättrad hälsa kan fler barn ta sig till skolan och få utbildning, mål 4, och genom utbildning kan fler få jobb och fattigdomen minska, mål 1.

Testa själv, finns det något mål som vi kan ta bort utan att det påverkar möjligheten att uppnå ett annat?

GLOBALA MÅLEN OCH HÅLLBART FISKE

Mål 14 Hav och marina resurser

I **Mål 14 Hav och marina resurser** är målet att bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling.

”Världens hav – deras temperatur, kemi, strömmar och liv – driver globala system som gör jorden beboelig för mänskligheten. Haven täcker 70 procent av vår planet och över tre miljarder människor är beroende av den marina och kustnära biologiska mångfalden för sin försörjning. Hur vi hanterar våra hav är avgörande för mänskligheten som helhet och för att balansera effekterna av klimatförändringarna.

Överfiske, försurning, gifter och föroreningar är några av de problem som drabbar våra hav idag. Visste du till exempel att åtta miljoner ton plast hamnar i haven varje år? Fortsätter det i denna takt kommer haven att bestå av mer plast än fisk år 2050. Vi måste skydda våra hav och säkerställa hållbar användning av havsbaserade resurser och ekosystem. Vi har alltid behövt haven. Nu behöver haven oss.”

Undersök Mål 14: Hav och marina resurser

Det finns flera delmål till Mål 14. Titta tillsammans med eleverna på Mål 14 och delmålen. Det finns också förslag på hur målen ska nås och tips på vad du själv kan göra för att bidra till ett hållbart hav. (Förslagen är markerade med bokstäver A-C).

Försök komma på egna idéer på hur ni i klassen kan bidra till att mål 14 uppfylls.

När det handlar om hållbart fiske är det ganska självklart att utgå från mål 14 Hav och marina resurser. Men ett hållbart fiske handlar om så mycket mer.

Följ pilarna från Mål 14 och försök hitta kopplingar till de andra målen.

Hur hänger ett hållbart fiske ihop med de andra 16 globala hållbara målen?

Låt eleverna i mindre grupper försöka göra egna kopplingar utifrån Mål 14 och delmålen till de andra globala målen och deras delmål.

Låt eleverna göra så många mål som tiden tillåter eller fördela målen som de börjar med/alternativt låt eleverna djupdyka i ett mål för att hitta kopplingar och låt dem hitta kopplingar i aktuella händelser.

Be eleverna skriva ner sina kopplingar och förklara hur de tänker och motivera.

Analogt: Kopiera upp A3 sidor med de globala målen. Låt grupperna berätta och motivera hur de har tänkt.

Digitalt: Använd något digitalt verktyg för att tillsammans skriva ner kopplingar mellan Mål 14 och de andra målen.

Förslag på verktyg: www.padlet.com

GLOBALA MÅLEN OCH HÅLLBART FISKE

Uppgift

Material

Tillgång till de Globala målen för hållbar utveckling digitalt <https://www.globalamalen.se/>

I Mål 14 Hav och marina resurser är målet att bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling.

Utgå från Mål 14 och delmålen som hör till. Gå till <https://www.globalamalen.se> och hitta kopplingar till de andra målen och deras delmål.

Vilka andra mål vill du koppla till hållbart fiske och hur?

Jobba i små grupper och försök hitta kopplingar till andra mål. Förklara hur ni tänker och ser kopplingarna.

